

Korkeakoulutus ja tutkimus 2030 -visiotyö alkoi

Tutkimuksen ja opetuksen yhteys tekee yliopiston

Professoriliitto ja Tieteentekijöiden liitto pitävät hyvänä, että opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen haluaa edistää avoimuutta korkeakoulutuksen ja tutkimuksen tulevaisuuden vision valmistelussa. Opetus- ja kulttuuriministeriö järjestää tänään aiheesta käynnistyseseminaarin ja verkkoavoriihi on toiminnassa maaliskuun ajan. Visiotyöhön on kutsuttu mukaan korkeakoulujen henkilöstö, opiskelijat ja keskeiset sidosryhmät.

- Suomessa tarvitaan vahva yhteinen näkemys siitä, miten korkeakouluja ja tutkimusta pitkällä aikavälillä kehitetään. Muutoin on vaarana ajautuminen tilaan, jossa kansakunnan voimavaroja ei käytetä parhaalla tavalla hyväksi. Yliopistot ovat ainutlaatuisia asiantuntijaorganisaatioita, joissa professorikunnan ja muun henkilöstön tulee voida vaikuttaa päätöksentekoon, sanoo Professoriliiton puheenjohtaja Kaarle Hämeri.

Tieteentekijöiden liitto ja Professoriliitto laativat vuosi sitten huhtikuussa Yliopisto Suomen parhaaksi -vision. Liitot korostavat sitä, että tutkimuksen ja opetuksen yhteyden tulee säilyä kaikissa yliopistoissa. Lisäksi ne haluavat, että yliopistoilla ja ammattikorkeakouluilla on jatkossakin erilaisen tutkintorakenteet. Korkeakoulujen tulee huolehtia niille ominaisista koulutustehtävistä myös yhteistyötä kehitettäessä.

- Tarvitsemme kattavasti laadukkaan korkeakoulujärjestelmän, jonka profiloinnissa ja mahdollisessa päällekkäisyyksien karsimisessa pitäisi luottaa yliopistoyhteisön asiantuntemukseen. Henkilöstössä on valmiutta muutokseen, mutta sen toteuttaminen mekaanisin kriteerein ei luo sitoutumista. Se, mikä voi kaukaa näyttää päällekkäisyydeltä, voi olla monipuolisesti toisia tukevaa osaamista, ja ulkoisesti pieni oppiaine voi olla tehokkaasti verkottunut, toteaa Tieteentekijöiden liiton puheenjohtaja Petri Koikkalainen.

OKM valmistelee yliopistolakiin opetuksen järjestelyä koskevaa pykälämuutosta. Professoriliitto ja Tieteentekijöiden liitto katsovat, että yliopisto-opetusta ei voi ulkoistaa ammattikorkeakouluille. Lisäksi ne ihmettelevät, miksi lainvalmistelussa ei voida odottaa nyt alkaneen visiotyön tuloksia.

Tutkimuksen puolella liitot korostavat sitä, että tieteen kehityksen pitää lähteä tieteessä itsessään syntyneistä kysymyksistä ja ongelmista.

- Kun kehitetään uusia poliittisista ja hallinnollisista tarpeista lähteviä vipuja ja instrumentteja, niin huomio yliopistoissa voi liikaa keskittyä tieteen oman kehityksen sijasta kansallisen rahoittajan tai arvioijan tarpeisiin. Tämä ei välttämättä paranna tutkimuksen kansainvälistä tasoa, vaan voi jopa heikentää sitä, puheenjohtaja Petri Koikkalainen huomauttaa.
- Suomen menestyminen edellyttää vahvaan perustutkimukseen nojaavaa kulttuuria. Investoinnit perustutkimukseen takaavat osallisuuden kansainväliseen tiedeyhteisöön ja luovat pohjan jolta innovaatioita jatkossa synnytetään, puheenjohtaja Kaarle Hämeri lisää.

Pääministerin johtama tutkimus- ja innovaationeuvosto mieltii tahollaan innovaatio- ja tutkimuspoliittista visiota. Tällä työllä olisi hyvä olla kytkös Korkeakoulutus ja tutkimus 2030 -visioon.

LISÄTIETOJA:

puheenjohtaja Kaarle Hämeri (Professoriliitto), 040 568 4487;
puheenjohtaja Petri Koikkalainen (Tieteentekijöiden liitto), 050 544 7442;
toiminnanjohtaja Tarja Niemelä (Professoriliitto), 050 3402 725;
toiminnanjohtaja Eeva Rantala (Tieteentekijöiden liitto), 040 7508 284

Korkeakoulutus ja tutkimus 2030 -vision käynnistysseminaaria voi seurata verkkolähetyksenä:
http://prospectumlive.com/event/okm_20170317